

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Мосійчук І. В.

к. е. н., доцент,

*доцент кафедри економіки, менеджменту, маркетингу та готельно-ресторанної справи
Житомирського державного університету імені Івана Франка*

Сучасні умови ведення бізнесу ставлять перед організаціями необхідність адаптації до технологічних змін і інновацій. Технології, такі, як: штучний інтелект (AI), віртуальна (VR) і доповнена реальність (AR), а також цифрові лабораторії й дослідницькі платформи, стають інструментами, які впливають не лише на оперативні процеси, а й на формування стратегічних підходів до управління.

Стратегічне управління — це довгостроковий процес, що включає аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, постановку цілей, вибір напрямків розвитку й ухвалення ключових рішень для досягнення конкурентних переваг. Основними принципами цього підходу є системність, гнучкість і спрямованість на інновації.

У сучасних умовах стратегічне управління стає ще більш складним через швидкі темпи розвитку технологій і глобалізацію ринків. Технологічні інструменти дозволяють підвищити ефективність стратегічного планування, оптимізувати ресурси та сприяти інноваційному розвитку (табл. 1).

Стратегічне управління також спрямоване на визначення довгострокових цілей організації, аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища, а також розробку планів для досягнення конкурентних переваг. Майбутнє ІС/ІТ у менеджменті виглядає обнадійливим. Штучний інтелект, аналітика великих даних (Big Data) та автоматизація бізнес-процесів продовжуватимуть трансформувати управління. Організації, які активно впроваджують інноваційні технології, мають більше шансів адаптуватися до ринкових змін і залишатися конкурентоспроможними.

ІС/ІТ допомагають у зборі, обробці та аналізі великих обсягів даних, що дозволяє менеджерам ухвалювати обґрунтовані рішення. Наприклад, системи бізнес-аналітики (BI) надають інструменти для прогнозування тенденцій ринку, аналізу конкурентів і споживчих уподобань. Цифрові технології надають організаціям потужні інструменти для прийняття стратегічних рішень, підвищення ефективності та інноваційності. Застосування AI, VR, AR та цифрових платформ дозволяє компаніям адаптуватися до швидко мінливого бізнес-середовища та досягати конкурентних переваг.

Роль цифрових технологій у стратегічному управлінні

Технологія	Застосування в стратегічному управлінні	Конкретні приклади
Штучний інтелект (AI)	Аналіз ринку	Прогнозування попиту на продукти, сегментація клієнтів, виявлення нових ринків
	Оптимізація процесів	Автоматизація виробництва, оптимізація логістичних маршрутів, прогнозування збоїв обладнання
	Підтримка стратегічних рішень	Моделювання сценаріїв злиття та поглинання, оцінка ризиків інвестиційних проєктів
Віртуальна (VR) і доповнена реальність (AR)	Освіта і тренінги	Створення симуляторів для навчання операторів складного обладнання, проведення віртуальних екскурсій
	Розвиток продуктів	Візуалізація нових продуктів, тестування дизайну в реальному середовищі
	Підтримка стратегічних змін	Візуалізація майбутніх змін в організації, проведення віртуальних турів по нових офісах
Цифрові лабораторії та дослідницькі платформи	Моделювання стратегій	Симуляція запуску нового продукту на ринок, оцінка впливу різних маркетингових стратегій
	Експерименти	Тестування нових бізнес-моделей, розробка прототипів продуктів
Цифрові платформи для управління знаннями	Співпраця	Створення спільних робочих просторів, обмін документами, проведення онлайн-конференцій
	Управління проєктами	Відстеження прогресу проєктів, управління завданнями, оцінка ефективності

Джерело: укладено автором за матеріалами Digital Tiger [2].

Україна вважає ІТ одним із пріоритетів свого економічного розвитку та має чудовий потенціал зростання. Україну вже прозвали «цифровим тигром» Європи. Багато інших країн надають подібні послуги, але кожна має переваги й недоліки для потенційних клієнтів. ІТ-сектор стає все більш важливим для економіки більшості країн, які віддають перевагу його розвитку. З 2017 року частка експорту ІТ-послуг в економіці значно зросла. Для таких країн, як Україна та Індія, вона стала однією зі стратегічних галузей, на яку припадає майже 5% ВВП і до половини всього експорту послуг [2].

Отже, стратегічне управління, підсилене сучасними технологіями, відкриває нові горизонти для розвитку організацій. AI, VR, AR, цифрові лабораторії та платформи для дослідницької діяльності дозволяють організаціям адаптуватися до мінливого середовища, впроваджувати інновації та забезпечувати стійкий розвиток. Для досягнення успіху важливо не лише впроваджувати ці технології, а й інтегрувати їх у стратегічні процеси, що дозволить отримати максимальну вигоду від їх використання.

Список використаних джерел

1. Жмурко Н. В. Аналіз ринку інформаційних технологій України. *Підприємництво та інновації*. 2020. № 11(20). С. 91-97.
2. Підгайна Є. ІТ-індустрія в цифрах: найцікавіші дані з дослідження Digital Tiger. 2024. 15 берез. Mind.UA. URL: <https://mind.ua/publications/20270953-it-industriya-v-cifrah-najcikavishi-dani-z-doslidzhennya-digital-tiger> (дата звернення 08.12.2024).

3. Сазонова С., Новиков Д. Контролінг стратегічного управління на підприємствах в умовах цифрової економіки. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 15. С. 201–208. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.24>.

4. Таран-Лала О. М., Сухорук К. В. Особливості стратегічного управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. С. 1-7.